

Izvorni znanstveni rad
UDK 343.3/7(497.5 Dubrovnik)"17"
Primljeno: 15.12.2012.

RITAM ZLOČINA: GODIŠNJA I MJESEČNA DISTRIBUCIJA KAZNENIH DJELA U DUBROVAČKOJ REPUBLICI U 18. STOLJEĆU

IVANA MRĐEN, ANA PROHASKA I NENAD VEKARIĆ

SAŽETAK: Kretanje kriminaliteta u Dubrovačkoj Republici u 18. stoljeću pokazuje vrlo snažnu vezu između zločina i društvene situacije. U vrijeme krize (prva četvrt 18. stoljeća) rastao je broj teških kaznenih djela (ubojstva, krađe), a u vrijeme pozitivnih očekivanja opadao. Nasuprot tome, lakši oblici nasilja u krizi su prolazili nezapaženo, a nakon izlaska iz krize lakše dolazili pred sud. Tako se zapravo stvorila paradoksalna slika: u vrijeme pozitivnih očekivanja opća stopa kriminaliteta je rasla, ali se smanjio broj žrtava s fatalnim posljedicama. Način života, pak, utjecao je na kratkoročne oscilacije kriminaliteta. Sezonalnost je najviše dolazila do izražaja kod zlodjela afektivne naravi (fizička nasilja, uvrede, klevete), jer je ovisila o frekvenciji kontakata, koja je varirala ovisno o razdobljima intenzivnih radova i razdobljima dokolice.

Ključne riječi: Dubrovnik, 18. stoljeće, kazneni postupak, Kazneni sud, sezonska distribucija kriminaliteta, ubojstvo

Keywords: Dubrovnik, 18th century, criminal proceeding, Criminal court, seasonal distribution of crime, homicide

Ivana Mrden, doktorandica doktorskog studija "Povijest stanovništva" na Sveučilištu u Dubrovniku. Adresa: Mostarska 2E, 20000 Dubrovnik. E-mail: ivana.mrden@yahoo.com

Ana Prohaska, doktorandica doktorskog studija "Povijest stanovništva" na Sveučilištu u Dubrovniku. Adresa: Peline 43, 20000 Dubrovnik. E-mail: ana.prohaska@dulist.hr

Nenad Vekarić, znanstveni savjetnik Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku. Adresa: Zavod za povijesne znanosti HAZU, Lapadska obala 6, 20000 Dubrovnik. E-mail: nenad.vekaric@du.t-com.hr

Pretpostavka istraživanja

Linija kriminaliteta oscilira u dugoročnim i kratkoročnim vremenskim razdobljima. U dugoročnim intervalima zločin mijenja svoje ritmove ovisno o cjelokupnom društvenom stanju neke zajednice, koje utječe na oscilacije opće stope kriminaliteta i na učestalost pojedinih kaznenih djela. U kratkoročnim intervalima, pak, sezonalnost prijestupa izraz je načina života i uspostavljenih običaja u nekoj zajednici. Ovim istraživanjem pokušat će se utvrditi na koji su način vremenski elementi utjecali na frekvenciju kaznenih djela u Dubrovačkoj Republici u 18. stoljeću.

Istraživački uzorak

Istraživanje¹ je obavljeno na uzorku od 9.349 postupaka pred Kaznenim sudom u Dubrovniku² u tri dekade: početkom (1711/20), sredinom (1751/60) i krajem 18. stoljeća (1791/1800).³ Slučajevi su klasificirani po vrsti kaznenog djela i po skupinama kaznenih djela.⁴

Uz spomenute uzorke, u radu će se koristiti i rezultati do kojih je došla Nella Lonza, koja je prije petnaestak godina formirala istraživački uzorak tako što je promatrala tužbe za svaku zaokruženu desetu godinu 18. stoljeća (od 1710. do 1800. godine). Lonzin uzorak obuhvatio je ukupno 2.852 kaznena postupka.⁵

¹ U okviru doktorskog studija "Povijest stanovništva" na Sveučilištu u Dubrovniku, izvršeno je opsežno istraživanje kriminaliteta na vrelima iz Državnog arhiva u Dubrovniku. Doktorandi iz prve četiri generacije doktorskog studija, pod vodstvom Nelle Lonza i Nenada Vekarića, po posebno utvrđenom obrascu obradili su 9.349 kaznenih postupaka. Ovaj rad temelji se na tom arhivskom materijalu.

² *Lamenta del Criminale* (dalje: *Lam. Crim.*), ser. 50.3, Državni arhiv Dubrovnik.

³ U prvoj dekadi (1711/20) obrađeno je ukupno 2.220 kaznenih postupaka, u drugoj (1751/60) ukupno 2.892, a u trećoj dekadi (1791/1800) ukupno 4.237 kaznenih postupaka.

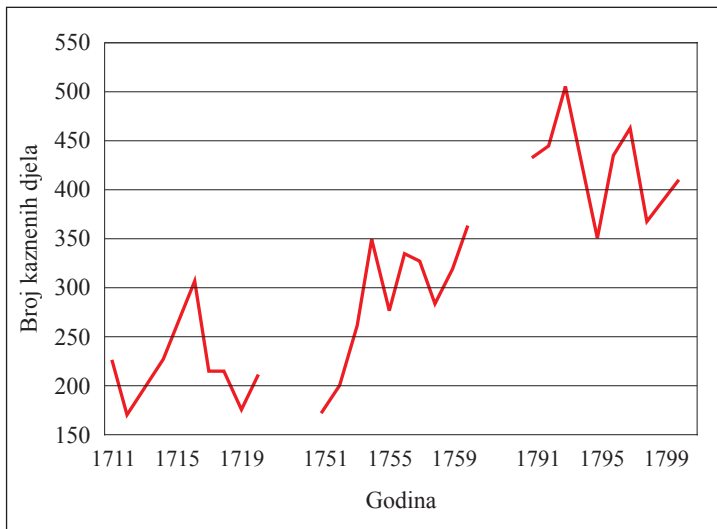
⁴ Ovdje nismo ulazili u problem pravne kvalifikacije djela, koji nastaje zbog specifičnog sudbenog sustava u Dubrovačkoj Republici, a vezan je uz pitanje nadležnosti Kaznenog suda. Naime, Kazneni je sud bio nadležan za kaznena djela na teritoriju cijele Republike, ali je ujedno bio i "prekršajni" sud za područje Astoreje (što je u drugim dijelovima Republike bilo u nadležnosti lokalnih kneževa). Kazneni sud je također sudio za poljske i slične štete na selu, vjerojatno zato što je kod njih riječ o građanskoj odgovornosti *ex delicto*. U ovome su radu ti slučajevi ubrojani u kriminalitet. O tome opširnije, vidi u: Nella Lonza, *Pod plaštem pravde*. Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1997: 39-40.

⁵ N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 103.

Godišnja stopa kriminaliteta

U razdoblju od 1711. do 1720. godine Kazneni sud u Dubrovniku procesuirao je ukupno 2.220 slučajeva,⁶ u razdoblju od 1751. do 1760. ukupno 2.892 slučaja⁷ ili 30,27% više nego u drugoj dekadi 18. stoljeća, a u razdoblju od 1791. do 1800. godine ukupno 4.237 slučajeva,⁸ čak 46,50% više nego u dekadi sredinom 18. stoljeća i 90,85% više nego u dekadi s početka stoljeća (tablica 1, grafikom 1). Od početka do kraja 18. stoljeća opća godišnja stopa kriminaliteta⁹ narasla je s 965 na 1.412 kaznenih djela na 100.000 stanovnika (tablica 2).

Grafikon 1. Godišnja distribucija kaznenih postupaka prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Godišnja stopa kaznenih djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva kroz 18. se stoljeće učeterostručila, dok se znatno smanjila stopa kaznenih djela iz koristoljublja. Najfrekventnija kaznena djela, ona protiv života i tijela i štete, rasla su u skladu s općom stopom kriminaliteta, pa im je udio u ukupnom

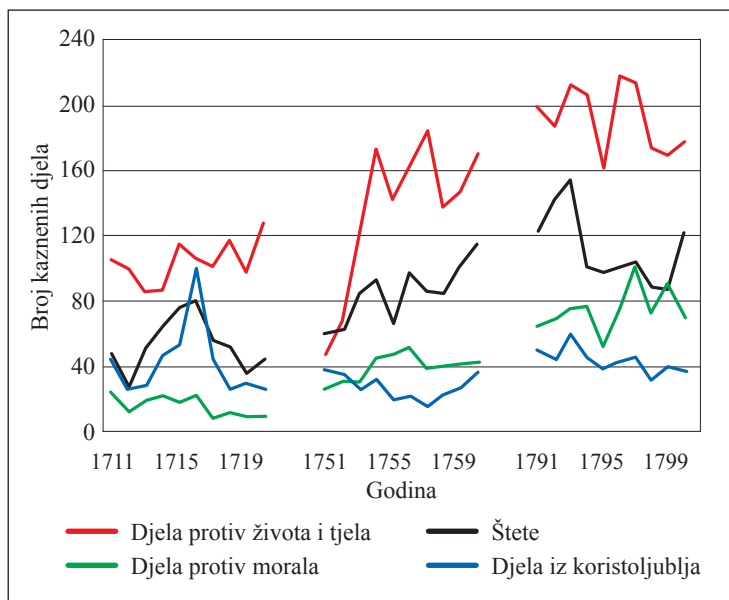
⁶ *Lam. Crim. sv. 57-72.*

⁷ *Lam. Crim. sv. 115-135.*

⁸ *Lam. Crim. sv. 195-215.*

⁹ U ovom se radu termin "stopa kriminaliteta" isključivo rabi za slučajeve koji su prošao kroz filter Kaznenog suda. Koliko ta stopa odudara od stvarne stope kriminaliteta može se samo nagađati, jer to ovisi o mnogim razlozima, o težini kaznenih djela i mogućnostima skrivanja tragova, o povjerenju u sud, o običajima i međuljudskim odnosima, na kraju krajeva, i o volji upletenog pojedinca.

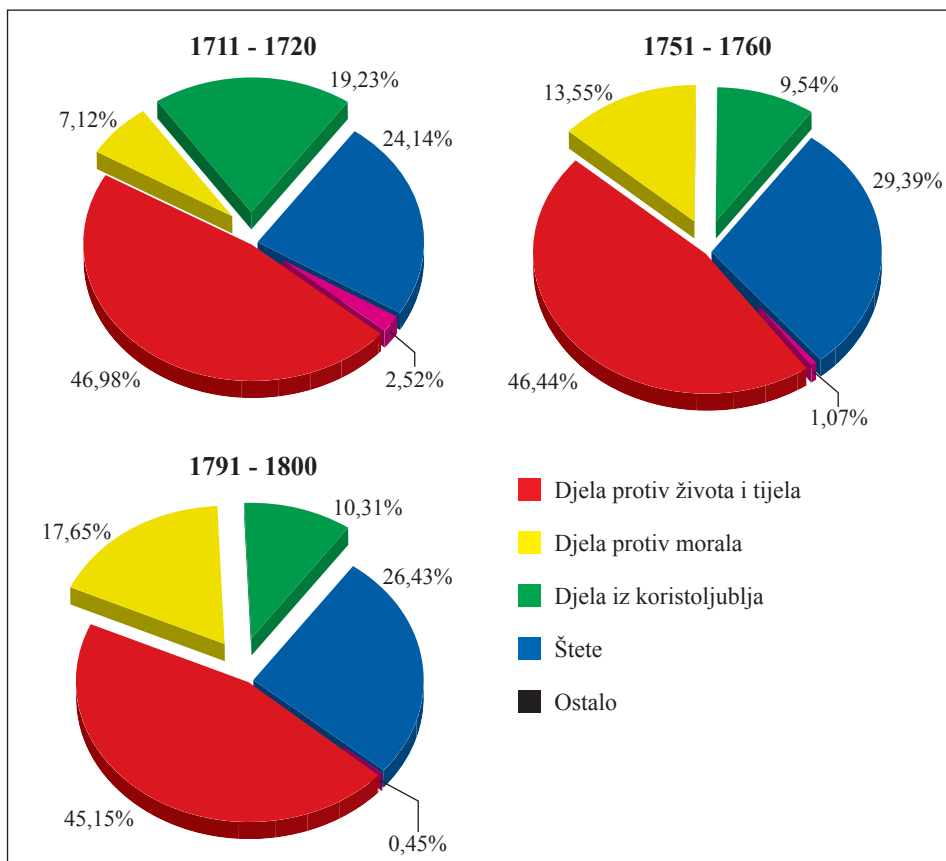
Grafikon 2. Godišnja distribucija pojedinih skupina kaznenih djela prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri deкаде 18. stoljeća

kriminalitetu ostao na istoj razini (tablica 3, grafikoni 2 i 3). Bitno se smanjila godišnja stopa ubojstava - s 25 početkom stoljeća na svega 4 slučaja godišnje na 100.000 stanovnika krajem stoljeća (grafikon 4). Smanjio se i broj čedomorstava i broj silovanja, no broj tih zlodjela općenito nije bio velik. Krajem 18. stoljeća godišnja stopa silovanja bila je svega 1 slučaj na 100.000 stanovnika.¹⁰ Značajno

¹⁰ Kod silovanja se, međutim, može očekivati visok udio tamnog broja. Moderni kriminolozi smatraju da samo u 5% silovanja dolazi do kaznenog progona jer se žrtve silovanja ustručavaju prijaviti kazneno djelo bilo iz straha ili zbog osjećaja srama (J. R. Ruff, *Violence in Early Modern Europe 1500-1800*: 140). Treba također imati na umu da u spisima Kaznenog suda nije zabilježen nijedan slučaj silovanja u kojemu je silovatelj bio plemić, jer su se ta djela procesuirala u Senatu. Broj takvih slučajeva nije bio zanemariv. Vidi, primjerice, slučajeve zabilježene u literaturi: Đuro Klementov Goče (oko 1383-1462) 1408. godine (Bariša Krekić, »Prostitution and Sexual Violence in Dubrovnik at the Beginning of the Fifteenth Century.« *Istraživanja* (Spomenica Dušanke Dinić-Knežević), Novi Sad, 16 (2005): 132); 1475. godine Dobruško Nikov Georgio (*oko 1452), Jakov Damjanov Sorgo (oko 1440-1481) i Nikša Mihov Resti (*1457) (Constantin Jireček, »Der ragusanische Dichter Šiško Menčetić (geb. 1457, +1527).« *Archiv für slavische Philologie*, Berlin, 19 (1896): 38-39; Nenad Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika, 2. Vlasteoski rodovi (A-L)*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2012: 256); Vladislav Marin-Sekundov Bucchia (oko 1654-1726) 1670. godine (Radovan Samardžić, *Borba Dubrovnika za opstanak posle velikog zemljotresa 1667 g.* Beograd: SAN, Zbornik za istoriju, jezik i književnost srpskog naroda, III odeljenje,

Grafikon 3. Distribucija kaznenih postupka prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekada 18. stoljeća po skupinama kaznenih djela

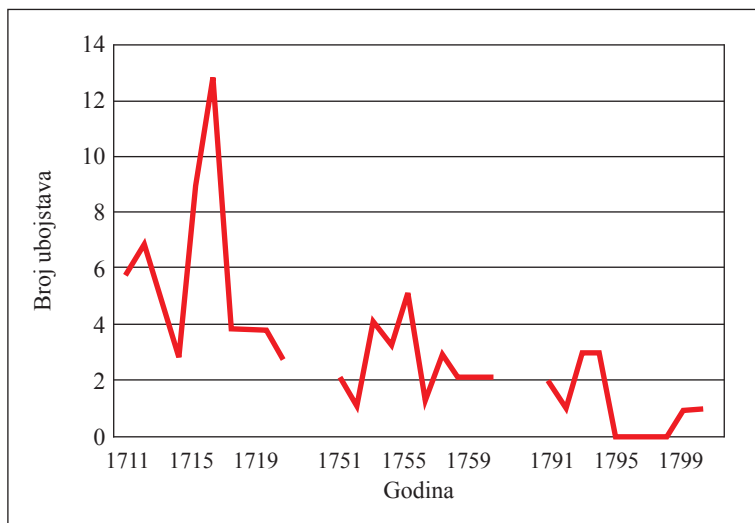

se smanjila i godišnja stopa krađa.¹¹ Nasuprot težim kaznenim djelima, frekvencija lakših oblika nasilja, uvreda i kleveta značajno je narasla (tablica 4).

knj. 19, 1960: 538-539; Slavica Stojan, *Vjerenice i nevjernice*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU i Prometej, 2003: 271); Petar-Vlaho Lukin Bona (1681-1741) 1725. godine (S. Stojan, *Vjerenice i nevjernice*: 33-34; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, 2: 119). Žrtve plemića najčešće su bile mlade sluškinje. U razdoblju od 1650. do 1815. godine 60% žrtava silovanja u Ženevi bile su sluškinje (J. R. Ruff, *Violence in Early Modern Europe 1500-1800*: 141-142). Na istraženim uzorcima u Dubrovačkoj Republici dvije su žrtve bile sluškinje, ali silovatelj nije bio njihov gospodar nego suseljanin.

¹¹ Loncina istraživanja na uzorku svake desete godine pokazala su slične trendove kao i ovo istraživanje, osim kad je u pitanju krađa. Na tom uzorku, udio krađa bio je stabiliziran na oko 7 do 10% (N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 107).

Grafikon 4. Godišnja distribucija ubojstava procesuiranih na Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Izvor za grafikone 1-4: *Lam. Crim.* sv. 57-72, 115-135, 195-215.

Najkritičnija godina druge dekade 18. stoljeća bila je 1716. godina (u jeku Drugog morejskog rata), kada je zbog velikog broja krađa (gotovo trećina svih kaznenih djela) broj prijavljenih kaznenih djela dosegao maksimum (tablice 5 i 6). U šestoj dekadi 18. stoljeća oscilacije kriminaliteta najviše su ovisile o prijavljenim štetama i naglom porastu blažih oblika nasilnih djela od 1753. godine nadalje. Maksimum je dosegnut u zadnjoj godini dekade (tablice 7 i 8). Krajem stoljeća najveći broj kaznenih djela zabilježen je 1793. godine, ponajviše zbog velikog broja prijavljenih šteta (tablice 9 i 10).

Mjesečna distribucija kaznenih postupaka u drugoj dekadi 18. stoljeća (1711/20)

U razdoblju od 1711. do 1720. godine najviše kaznenih djela prijavljeno je Kaznenome sudu u Dubrovniku u srpnju (9,37%), a najmanje u rujnu (6,26%).

Frekvencija kaznenih djela protiv života i tijela naglo opada u kolovozu i znatno je manja u drugom dijelu godine (46,88%). Najviše ubojstava zabilježeno je u travnju (9), a najmanje u lipnju (1). Lakši oblici nasilja relativno su ravnomjerno raspoređeni kroz čitavu godinu, s maksimumom u lipnju (98 slučajeva). Dva (od 4) silovanja dogodila su se u studenome.

Najveći broj djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva, među kojima je najveći udio uvreda i kleveta, zabilježen je u srpnju (19), a najmanji u veljači (6).

Kaznena djela iz koristoljublja događala su se znatno češće u zimsko doba (33,25%) nego ljeti (18,97%). Tri mjeseca s najvećim brojem krađa bila su siječanj, veljača i ožujak (više od 40 slučajeva po mjesecu), a najmanje se kralo u kolovozu i rujnu (manje od 20 slučajeva po mjesecu).

Najviše poljskih šteta bilo je u srpnju (31), a najmanje u rujnu (8) (tablice 11 i 12).

Mjesečna distribucija kaznenih postupaka u šestoj dekadi 18. stoljeća (1751/60)

U razdoblju od 1751. do 1760. godine najviše djela prijavljeno je u srpnju (11,69%), a najmanje u rujnu (5,22%), jednako kao i u drugoj dekadi 18. stoljeća.

Najveća frekvencija kaznenih djela protiv života i tijela zabilježena je na početku ljeta - u lipnju i srpnju. Blizu četvrtine (22,93%) svih kaznenih djela iz te skupine dogodilo se u ta dva mjeseca. U srpnju je bilo 2,5 puta više fizičkog nasilja nego u rujnu. No najteže kazneno djelo, ubojstvo, najviše se puta dogodilo u svibnju (5), dok u lipnju nije zabilježen nijedan slučaj. Svi slučajevi silovanja (7) dogodili su se u razdoblju od travnja do rujna, a nijedan u jesensko-zimskom razdoblju od listopada do ožujka.

Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva također su kulminirala u srpnju, a više od upola manje bilo ih je u rujnu.

Djela iz koristoljublja najviše su se događala u lipnju, ali je za kradljivce i u ovoj dekadi veljača bila najplodniji mjesec, a najmanje krađa zabilježeno je u kolovozu i rujnu.

Poljskih šteta najviše je bilo u srpnju (57), a pet puta manje u listopadu (12) (tablice 13 i 14).

Mjesečna distribucija kaznenih postupaka u posljednjoj dekadi 18. stoljeća (1791/1800)

Kao i u prethodno istražene dvije dekade, i u razdoblju od 1791. do 1800. godine najviše kaznenih djela Kazneni sud u Dubrovniku procesuirao je u srpnju (11,61%), a najmanje u rujnu (6.30%). U srpnju je bila najveća frekvencija svih najvažnijih skupina kaznenih djela, osim djela iz koristoljublja, koja su se najčešće događala zimi, najviše u siječnju.

Opao je broj najtežih kaznenih djela. Bilo je ukupno 11 ubojstava (1,1 prosječno godišnje) i svega 2 silovanja (0,2 godišnje). No, lakša fizička nasilja eksandirala su na prosječno 180,4 godišnje, gotovo dvostruko više nego početkom 18. stoljeća. Najviše ih se dogodilo u srpnju (210), a najmanje u prosincu (120) i siječnju (123).

Kazneno djelo uvrede upadljivo se češće prijavljivalo u razdoblju od lipnja do kolovoza (blizu 70 slučajeva mjesečno), dvostruko više nego u sljedećem tromjesečju (30-ak slučajeva mjesečno).

Poljske štete u srpnju (62) bile su 6 puta češće nego u listopadu (10) (tablice 15 i 16).

Analiza rezultata

Analiza kretanja ukupnog kriminaliteta i analiza mjesečne i sezonske distribucije kaznenih djela u tri istražene dekade 18. stoljeća pokazuju nekoliko zakonitih pojava:

- 1) Broj kaznenih postupaka raste iz dekade u dekadu
- 2) U sve tri dekade, najveći broj kaznenih djela dogodio se u srpnju, a najmanji u rujnu
- 3) Broj ubojstava tijekom 18. stoljeća kontinuirano opada, a broj drugih djela nasilja raste
- 4) U sve tri dekade, najveći broj kaznenih djela protiv života i tijela prijavljen je u srpnju, a najmanji u rujnu
- 5) U strukturi kaznenih djela, tijekom 18. stoljeća raste udio djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva
- 6) Udio kaznenih postupaka za kaznena djela iz koristoljublja snažno pada između prve dvije dekade i na toj nižoj razini ostaje u trećoj dekadi
- 7) Za razliku od ostalih skupina kaznenih djela, u sve su se tri dekade djela iz koristoljublja najčešće događala u zimskome razdoblju
- 8) U sve tri dekade, najveći broj poljskih šteta prijavljen je u srpnju, a najmanji u rujnu/listopadu.

Dugoročne promjene kriminaliteta

Velika gospodarska i demografska kriza u Dubrovačkoj Republici započela je krajem 16. stoljeća i trajala gotovo stoljeće i pol, sve do kraja drugog desetljeća 18. stoljeća. U tih 150 godina Dubrovnik je doživio svoje možda najteže trenutke: Lastovsku bunu (1602/3), veliki unutarstaleški raskol i tzv. *Veliku zavjeru* (1612/3), katastrofalni potres (1667), a uz to su bile stalno prisutne mletačke i osmanlijske teritorijalne pretenzije i osjećao se “miris rata” na njegovim granicama (Kandijski i Morejski rat u 17, Drugi morejski rat u drugoj četvrti 18. stoljeća), što je pridonijelo velikoj recesiji i potpunom iscrpljenju stanovništva. Krajem druge četvrti 18. stoljeća Republika je došla na svoj demografski minimum - oko 23.000 stanovnika na cijelom teritoriju. Tridesetih godina 18. stoljeća gospodarski i demografski trendovi promijenili su predznak. Ponovno su oživjeli brodarstvo i trgovina. U tadašnjoj konstelaciji snaga, neutralnost Republike donosila je veliki profit, otvorio se prostor za njezinu flotu.¹² Do kraja 18. stoljeća na Sredozemlju se ponovno otvorilo osamdesetak konzulata.¹³ Broj stanovnika je rastao, smanjile su se stope smrtnosti, pozitivni učinci razvoja očitovali su se u početku procesa demografske tranzicije, što se u ostalim krajevima Hrvatske u to vrijeme još nije ni naslućivalo. Godine 1800. Dubrovačka je Republika imala oko 30.000 stanovnika.¹⁴

Vežu između društvene situacije i zločina pokazala su već i ranija istraživanja u Europi,¹⁵ kao i istraživanje ubojstava u Dubrovačkoj Republici.¹⁶ Krajem 17. stoljeća, u vrijeme najveće krize, broj ubojstava dosegao je prosječno devet ubojstava godišnje (1681/90) ili oko 35 ubojstava na 100.000 stanovnika. Broj

¹² Nenad Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika, 1. Korijeni, struktura i razvoj dubrovačkog plemstva*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2011: 257-258, 263-265, 267-273, 279, 283-284, 287-288.

¹³ V. Ivančević, »Diplomatsko-konzularna predstavništva Dubrovačke republike u XVIII i XIX st.« *Pomorski zbornik* 3 (1965): 829-869; I. Mitić, *Konzulati i konzularna služba starog Dubrovnika*. Dubrovnik: Historijski institut JAZU, 1973: 204, 206.

¹⁴ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika, 1*: 288-290.

¹⁵ Odnos između rata i kriminaliteta zabilježen je već kod engleskih pionira povijesti kriminaliteta. Douglas Hay i J. M. Beattie otkrili su da su nasilni zločini najdramatičnije porasli u godinama poslije niza sukoba krajem 18. stoljeća, a da je u nekim od tih razdoblja broj pljački porastao za više od 50% (J. R. Ruff, *Violence in Early Modern Europe 1500-1800*: 223).

¹⁶ Nenad Vekarić, »Ubojstva među srođnicima u Dubrovačkoj Republici (1667-1806)« *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku* 37 (1999): 95-155; Nenad Vekarić, »Omicidi tra parenti nella Repubblica di Ragusa (1667-1806)« *Acta Histriae* 10/2 (2002): 367-390; Nenad Vekarić, »Homicides Among Relatives in the Republic of Dubrovnik (1667-1806)« *Dubrovnik Annals* 13 (2009): 55-95.

ubojstava naglo je pao ispod 15 na 100.000 stanovnika u trećem desetljeću 18. stoljeća, a potom u osmom desetljeću ispod 5.¹⁷ Usporedbe radi: u Engleskoj je prosječni godišnji broj ubojstava na 100.000 stanovnika u 13. stoljeću bio oko 20,¹⁸ krajem srednjeg vijeka pao je na 15, oko 1600-ih godina na 7, oko 1700-ih između 4 i 5, oko 1800-ih oko 2, te početkom 20. stoljeća na jedno ubojstvo.¹⁹ U Švedskoj je stopa ubojstava posebno pala u razdoblju od 1630. do 1760. godine.²⁰ Dva kratka trogodišnja uzorka iz 14. stoljeća u Firenci ukazuju na izrazito visoku stopu ubojstava - 152 i 68 na 100.000 stanovnika,²¹ a podaci za Nizozemsku i Belgiju (83), odnosno Njemačku i Švicarsku (43) potvrđuju da je u 13/14. stoljeću stopa ubojstava bila znatno veća na kontinentu nego na britanskom otoku²² iako su oscilacije između pojedinih gradova bile velike i bilo je gradova s malom stopom ubojstava (primjerice: Pariz svega 8 na 100.000 stanovnika krajem 14. stoljeća, Bologna 18 u razdoblju od 1281. do 1290. godine, Venecija 9 u razdoblju od 1360. do 1369. godine).²³ U Amsterdamu je stopa ubojstava u prvoj polovici 16. stoljeća bila oko 28, a u drugoj polovici između 21 i 24. Krajem 17. stoljeća pala je na oko 10, a u drugoj polovici 18. stoljeća, slično kao u Dubrovniku, naglo na nešto manje od 3.²⁴ Podaci iz nekoliko

¹⁷ N. Vekarić, »Homicides Among Relatives in the Republic of Dubrovnik (1667-1806)«, 58.

¹⁸ Ali uz velike oscilacije, između 4 i 110 na 100.000 stanovnika godišnje (J. S. Cockburn, »Patterns of Violence in English Society: Homicide in Kent 1560-1985.« *Past and Present* 130 (1991): 72).

¹⁹ Pieter Spierenburg, »Faces of Violences: Homicide Trends and Cultural Meanings: Amsterdam 1431-1816.« *Journal of Social History* 27 (1994): 702. J. S. Cockburn, »Patterns of Violence in English Society«, 78, izračunao je stopu ubojstava u Kentu u dugom vremenskom razdoblju od 1571. do 1981. godine. Ona nikad nije bila veća od 6 (zadnje desetljeće 16. stoljeća).

²⁰ P. Spierenburg, »Faces of Violences«, 702. Prema: Eric A. Johnson i Eric H. Monkkonen (ur.), *The Civilization of Crime. Violence in Town and Country since the Middle Ages*. Urbana i Chicago: University of Illinois Press, 1996: 9, u Švedskoj je godišnja stopa ubojstava u 15. stoljeću iznosila 33 na 100.000 stanovnika, u 16. i 17. stoljeću 30, u 18. stoljeću 16,5, a u 19. stoljeću 0,15.

²¹ P. Spierenburg, »Faces of Violences«, 713, bilješka 12.

²² Manuel Eisner, *Explaining Secular Trends in Homicide Rates - State Building, Capitalism, and the Rise of the Modern Self*. Paper presented at the European Social Science History Conference in Amsterdam, 12-15 April 2000: 26. Vidi i: Martin K. Schussler. »German Crime in the Later Middle Ages: A Statistical Analysis of the Nuremberg Outlawry Books, 1285-1400.« *Criminal justice history. An international annual* 13 (1992): 5 (Augsburg: 50 do 70 ubojstava na 100.000 stanovnika u razdoblju od 1352. do 1368).

²³ M. K. Schussler. »German Crime in the Later Middle Ages: A Statistical Analysis of the Nuremberg Outlawry Books, 1285-1400.«: 4-5.

²⁴ P. Spierenburg, »Faces of Violences«, 706-707. Prema *Uniforme Crime Reports* za 1965. godinu, gradovi veličine 25.000 do 50.000 stanovnika u SAD imali su prosječno dva ubojstva godišnje. Najveća stopa ubojstava među američkim gradovima zabilježena je u Miamiju (15). Istoodobno stopa ubojstava u Ugandi iznosila je 12, u Šri Lanki 7, a u Velikoj Britaniji 0,5 (Barbara A. Hanawalt, »Violent Death in Fourteenth- and Early Fifteenth- Century England.« *Comparative Studies in Society and History* 18 (1976): 301-302).

spomenutih europskih zemalja pokazuju da je, kad se isključe kratkoročne oscilacije uzrokovane kriznim razdobljima, pad broja ubojstava na razinu ispod 5 (na 100.000 stanovnika) najprije uslijedio u drugoj polovici 17. stoljeća u Velikoj Britaniji, a zatim u kontinentalnoj Europi 50-100 godina kasnije, tj. tijekom 18. stoljeća. U Dubrovačkoj Republici ta je razina dostignuta u zadnjoj četvrti 18. stoljeća.²⁵ Uočavajući taj pad, Nella Lonza navodi “na pomisao da je došlo do nekih dubinskih promjena u ljudskome ponašanju, sagledivih u stogodišnjem rasponu kroz prizmu kriminala.”²⁶

Osim ubojstva, do sredine 18. stoljeća naglo je opao i broj teških kaznenih djela iz koristoljublja (u prvom redu krađa). Izlazak iz krize, društveni preokret i povećanje standarda zacijelo su sužavali prostor za tu vrstu kaznenih djela. U vrijeme krize (1711/20) svako peto prijavljeno kazneno djelo pripadalo je toj skupini, a 40 godina kasnije (1751/60) tek svako deseto.

No, iako se broj najtežih zločina (ubojstva, silovanja, krađe) drastično smanjio, povećao se ukupni broj prijavljenih kaznenih djela! Promijenila se struktura prijavljenih djela. Povećao se broj lakših oblika nasilja i, posebno, broj kaznenih djela protiv morala, ljudskog dostojanstva i običaja. Ili, kako će slikovito reći Nella Lonza, “u napadu jedne osobe na drugu kao da se prelazi s djela na riječi i na simbolične čine.”²⁷ Objašnjenje te pojave Lonza traži u dva moguća smjera: u tezama Norberta Eliasa “o povijesnom sužavanju prostora nasilja i ‘ekonomiji nagona’ u međuljudskim odnosima”, odnosno u institucionalizaciji jedne zone kriminaliteta, koja se ranije rješavala izvansudskim putem,²⁸ ili se zataškavala.²⁹ Dakako, ne smije se zanemariti napredak u razvoju državnih institucija u 18. stoljeću, koji je s vremenom donio i veće povjerenje u te institucije. Uostalom, povećani broj prijavi kaznenih djela u 18. stoljeću nije bio rezultat povećanja progona *ex officio*, već naprotiv, mnogo većeg broja privatnih tužbi. No ne treba smetnuti s uma ni druge činitelje. Razdoblje krize možda relativizira zločin, pa manji prijestupi postanu sastavni dio svakodnevnog kaosa, a uz učestale teške zločine oni nisu dovoljno jak motiv za kazneni progon. U razdoblju pozitivnih očekivanja javljaju se, pak, izljevi čudoređa, pa se povećava progon prijestupnika zbog “skandalozne prakse” ili kršenja ženidbenog obećanja, traži

²⁵ N. Vekarić, »Homicides Among Relatives in the Republic of Dubrovnik (1667-1806).«: 60.

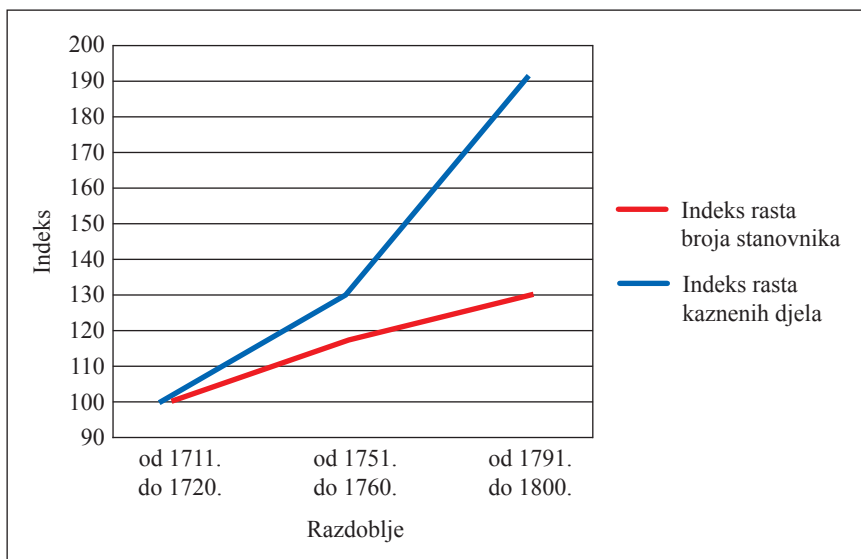
²⁶ N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 107.

²⁷ N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 109.

²⁸ N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 109.

²⁹ “Može se... pretpostaviti da u to doba ili raste kriminalitet ili pak obraćanje sudu postaje učestalije, čime se razmjerno spušta ‘tamna brojka’” (N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 258).

Grafikon 5. Indeks rasta broja stanovnika i broja kaznenih djela prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Izvor: *Lam. Crim.* sv. 57-72, 115-135, 195-215; za broj stanovnika: N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, I: 284, 290.

se odgovornost za najmanju uvredu ili klevetu. Na koncu: dio povećanja treba pripisati i rastu broja stanovnika. U prvoj istraženom dekadi (1711/20) Dubrovačka je Republika imala oko 23.000, u drugoj (1751/60) oko 27.000, a krajem stoljeća (1791/1800) oko 30.000 stanovnika.³⁰ Uz istu stopu kriminaliteta, u drugoj bi dekadi trebalo biti oko 15%, a u trećoj oko 30% više kaznenih djela nego u prvoj (grafikon 5).

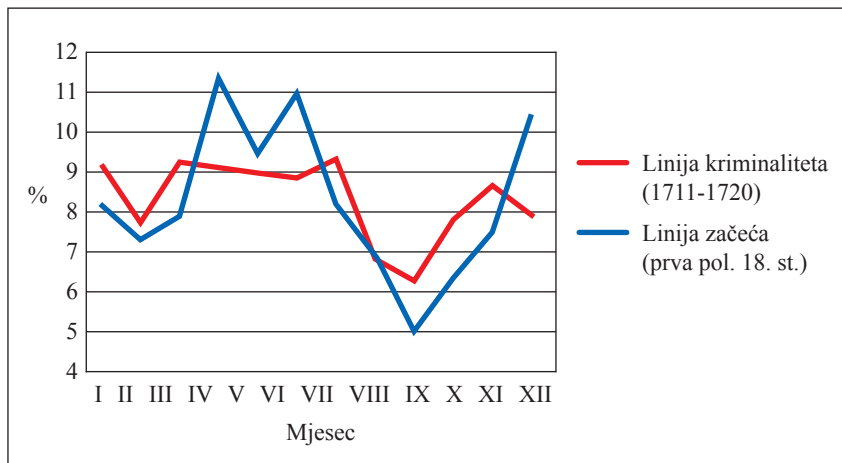
Kratkoročni ritmovi kriminaliteta

Mjesečni i sezonski ritam kriminaliteta i mjesečni i sezonski ritam začeca djece, kako je primjetila već i Nella Lonza,³¹ prilično su podudarni. Dakako, to ne znači da postoji veza između vršenja kaznenih djela i rađanja djece, ali ipak postoji zajednički nazivnik: uspostavljen ritam života, običaja i navika,

³⁰ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, I: 284, 290.

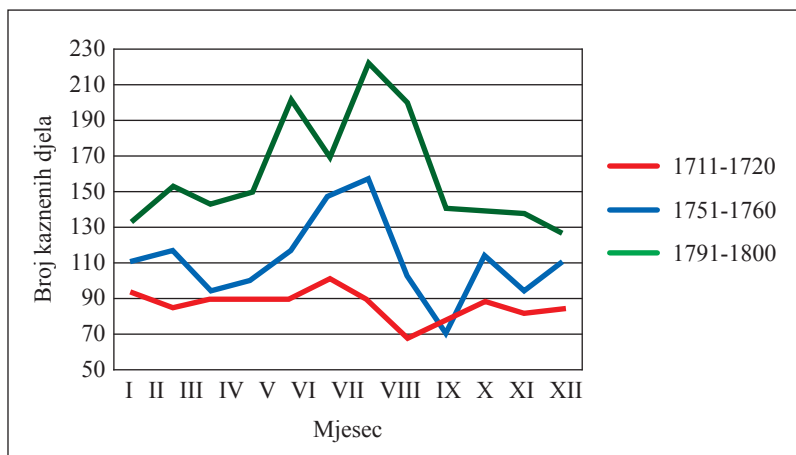
³¹ N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 261.

Grafikon 6. Mjesečni ritam vremena začeća djece i ritam kriminaliteta u Dubrovačkoj Republici u prvoj polovici 18. stoljeća na uzorcima

Izvor: *Lam. Crim.* sv. 57-72; za liniju začeća: N. Kapetanić i N. Vekarić, *Stanovništvo Konavala, I*: 252-253.

Grafikon 7. Mjesečna distribucija kaznenih djela protiv života i tijela prijavljenih Kaznome sudu u Dubrovniku u tri deкаде 18. stoljeća

Izvor za grafikone 7-10: *Lam. Crim.* sv. 57-72, 115-135, 195-215.

uvjetovan gospodarskom orijentacijom stanovništva i klimatskim prilikama. Podjela godine na “vrijeme rada” i “vrijeme dokolice”, odnosno na “doba posta” i “doba karnevala”, koja je izrazita u ruralnim zonama, a nešto manje izrazita ali

također uočljiva u gradskoj sredini, očituje se u smanjenoj seksualnoj aktivnosti u kasno ljeto i ranu jesen (rujan, doba poljskih radova) i povećanoj seksualnoj aktivnosti u zimskom razdoblju i u vrijeme "proljetnog buđenja".³² Prema istraživanju Jacquesa Vorangera, postojala je negativna korelacija između ljetne temperature i nataliteta sljedećeg proljeća.³³ U Sloveniji, pak, gdje su ritmovi začeca bili drukčiji nego u Dubrovniku, sezonalnost začeca našla je izraz i u narodnoj pjesmi: "Junij, julij, avgust, vino pij pa babe pust. Septembra, oktobra, ženka je spet dobra. November in december, babo za kolender".³⁴

Ritam sličan ritmu začeca imala je u Dubrovniku i linija kriminaliteta (grafikon 6)! Upadljivo najmanje zločina u Republici se događalo tijekom rujna. Odnosno, u vrijeme pojačane gospodarske aktivnosti smanjivale su se i seksualna i kriminalna aktivnost.³⁵ U sve tri istražene dekade 18. stoljeća najveći broj kaznenih djela dogodio se u srpnju, a najmanji u rujnu. Taj ritam zločina pokazuje se kao konstanta.³⁶ Najfrekventnije grupe prijestupa, kaznena djela protiv života i tijela (grafikon 7), protiv morala i ljudskog dostojanstva (grafikon 8) i štete (grafikon 9), zajedno čine 4/5 ukupnog kriminaliteta i prate taj ritam. Srpanj je najtopliji dubrovački mjesec. Ljudi više vremena provode na otvorenome prostoru, na ladanju, intenzivnija je komunikacija među ljudima i veća mogućnost da izbije sukob. Najveći broj uvreda i fizičkog nasilja događao se u tom mjesecu. U rujnu bi, pak, ljudi prionuli na posao, u tijeku bi bili poljski radovi, pa nije bilo vremena ni za seks ni za zločin!

³² Nenad Vekarić, Irena Benyovsky, Tatjana Buklijaš, Maurizio Levak, Nikša Lučić, Marija Mogorović i Jakša Primorac. *Vrijeme ženidbe i ritam poroda. Dubrovnik i njegova okolica od 17. do 19. stoljeća*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2000: 84, 87. Vidi i: Niko Kapetanić i Nenad Vekarić. *Stanovništvo Konavala, I*. Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1998: 250-259.

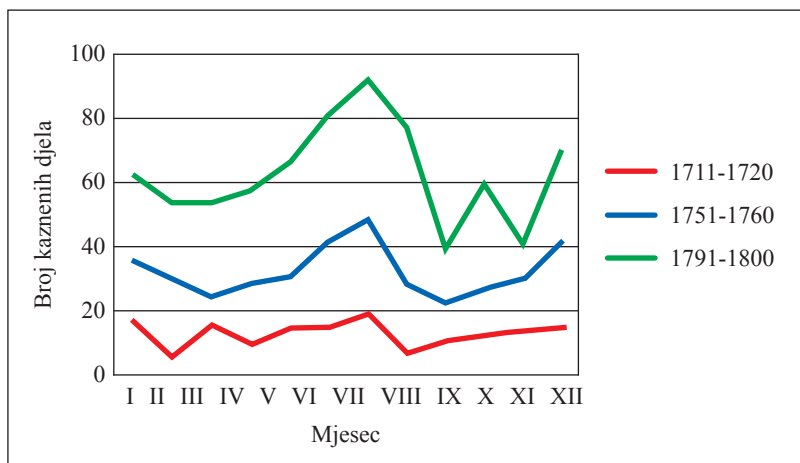
³³ Jacques Voranger, »Influence de la météorologie et de la mortalité sur les naissances.« *Population* 8/1 (1953): 102. Vidi o tome i: Jasna Čapo, »Sezonske varijacije demografskih pokazatelja u sjevernoj Hrvatskoj u 18. i 19. stoljeću.«, u: *Zbornik Slavonija, Srijem, Baranja i Bačka*. Zagreb: Matica hrvatska, 1993: 125.

³⁴ Jože Hudales, *Od zibeli do groba*. Ljubljana-Velenje: Društvo za preučevanje zgodovine, literature in antropologije - Kulturni center Ivana Napatnika, 1997: 77-80

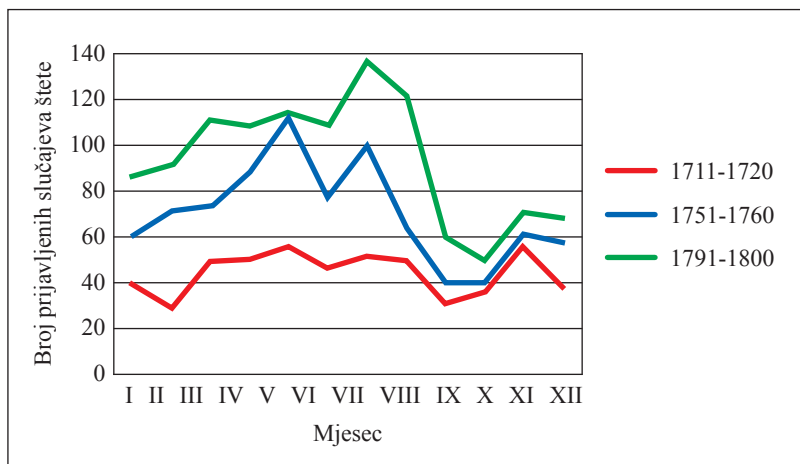
³⁵ Sezonski karakter zločina, koji prati poljoprivredni kalendar uočila je i Barbara A. Hanawalt u kasnosrednjovjekovnom Northamptonshireu. Najveći broj ubojstava bio je od ožujka do kolovoza, kada je zabilježeno 59% ubojstava. U Oxfordu je, pak, ljeti bila niska stopa ubojstava, a od prosinca do lipnja visoka (Barbara A. Hanawalt, »Violent Death in Fourteenth- and Early Fifteenth-Century England.«: 304).

³⁶ Minimum u rujnu utvrdila je i Nella Lonza, dok se maksimum na uzorku svake desete godine (svibanj) razlikuje od maksimuma utvrđenog ovim istraživanjem (srpanj). Vidi: N. Lonza, *Pod plaštem pravde*: 260, bilješka 1624.

Grafikon 8. Mjesečna distribucija kaznenih djela protiv morala, ljudskog dostojanstva i običaja prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekada 18. stoljeća

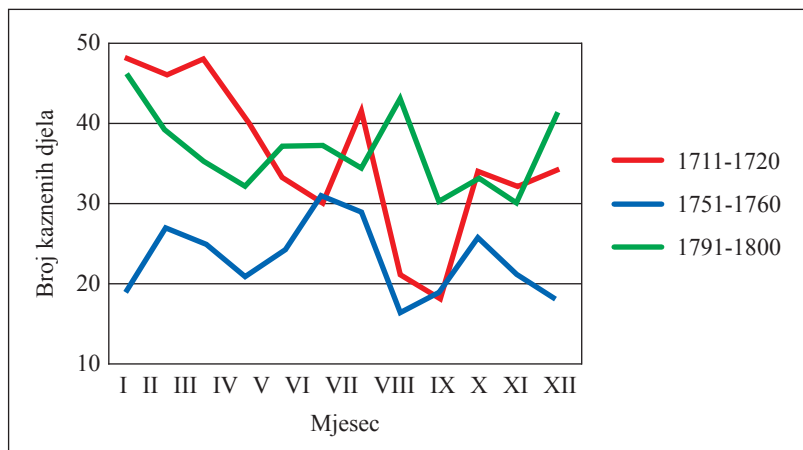
Grafikon 9. Mjesečna distribucija šteta prijavljenih Kaznenom sudu u Dubrovniku u tri dekada 18. stoljeća

Ima i izuzetaka od općih kretanja. Najokrutniji zločin u Dubrovačkoj Republici, kada je muškarac u duševnom rastrojstvu ubio ženu i dva djeteta, dogodio se u veljači.³⁷ Zima je također bila pogodnija za kradljivce, možda zato što su u tom dijelu godine, zbog duljih noći i manjeg “prometa” ljudi, mogli raditi nezapaženo (grafikon 10).

³⁷ N. Vekarić, »Homicides Among Relatives in the Republic of Dubrovnik (1667-1806).«: 81.

Grafikon 10. Mjesečna distribucija kaznenih djela iz koristoljublja prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri deкаде 18. stoljeća

Zaključak

Kretanje kriminaliteta u Dubrovačkoj Republici u 18. stoljeću pokazuje vrlo snažnu vezu između zločina i društvene situacije. U vrijeme krize (prva četvrt 18. stoljeća) rastao je broj teških kaznenih djela (ubojstva, krađe), a u vrijeme pozitivnih očekivanja opadao. Nasuprot tome, lakši oblici nasilja u krizi su prolazili nezapaženo, a nakon izlaska iz krize lakše dolazili pred sud. Tako se zapravo stvorila paradoksalna slika: u vrijeme pozitivnih očekivanja opća stopa kriminaliteta je rasla, ali se smanjivao broj žrtava s fatalnim posljedicama.

Klimatske prilike i gospodarska orijentacija stanovništva, i s tim povezan sustav običaja i navika koji se uspostavljaju već u obitelji kao najnižoj društvenoj organizacijskoj jedinici, a koji bismo najkraće mogli definirati pojmom “način života”, utjecali su na ritam zločina. Sezonalnost nekih namjernih kaznenih djela uvjetovana je izglednošću na uspjeh (primjerice veći broj krađa u zimsko doba), dok je većina zlodjela afektivne naravi (primjerice fizička nasilja, uvrede, klevete) ovisila o frekvenciji kontakata kao izvorima sukoba. Stoga se broj takvih kaznenih djela smanjivao u onim djelovima godine kad su se obavljali intenzivni radovi (rujan), a rastao u vrijeme dokolice (srpanj).

Tablični prilozi

Tablica 1. Distribucija kaznenih postupka prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća po skupinama kaznenih djela

Skupina kaznenih djela	Broj kaznenih postupaka							
	Ukupno		1711-1720		1751-1760		1791-1800	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
<i>Ukupno</i>	9.349	100	2.220	100	2.892	100	4.237	100
Djela protiv života i tijela	4.299	45,98	1.043	46,98	1.343	46,44	1.913	45,15
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	1.298	13,88	158	7,12	392	13,55	748	17,65
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	17	0,18	5	0,23	9	0,31	3	0,07
Djela iz koristoljublja	1.140	12,19	427	19,23	276	9,54	437	10,31
Djela u vezi s kmetskim obvezama	30	0,32	22	0,99	3	0,10	5	0,12
Štete	2.506	26,81	536	24,14	850	29,39	1.120	26,43
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravnosti, negativni ishod dokaznog postupka)	59	0,63	29	1,31	19	0,66	11	0,26

Izvor: *Lam. Crim. sv. 57-72, 115-135, 195-215.*

Tablica 2. Godišnja stopa kaznenih djela prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Razdoblje	Broj kaznenih djela	Broj stanovnika	Godišnja stopa kriminaliteta (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)
1711-1720	2.220	23.000	965
1751-1760	2.892	27.000	1071
1791-1800	4.237	30.000	1412

Izvori za tablice 2-4: *Lam. Crim. sv. 57-72, 115-135, 195-215;* za broj stanovnika: N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika, I*: 284, 290.

Tablica 3. Godišnje stope pojedinih skupina kaznenih djela prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Razdoblje	Broj stanovnika	Kaznena djela protiv života i tijela		Kaznena djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva		Kaznena djela iz koristoljublja		Štete		Ostalo
		<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	
1711-1720	23.000	1.043	453	158	69	427	186	536	233	27
1751-1760	27.000	1.343	497	392	145	276	102	850	315	12
1791-1800	30.000	1.913	638	748	249	437	146	1.120	373	8

Tablica 4. Godišnje stope nekih kaznenih djela prijavljenih Kaznenome sudu u Dubrovniku u tri dekade 18. stoljeća

Razdoblje	Broj stanovnika	Ubojstva		Fizički napad		Silovanje		Uvreda		Krađa	
		<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)	<i>Ukupno</i>	Godišnja stopa (broj kaznenih djela na 100.000 stanovnika)
1711-1720	23.000	58	25	927	403	4	2	119	52	401	174
1751-1760	27.000	25	9	1246	461	7	3	294	109	243	90
1791-1800	30.000	11	4	1804	601	2	1	544	181	399	133

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1711	1712	1713	1714	1715	1716	1717	1718	1719	1720
<i>Ukupno</i>	2.220	229	171	193	226	263	314	214	217	178	215
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	427	45	27	29	47	52	100	43	26	30	28
krađa	401	42	26	28	47	46	93	38	26	28	27
prijevара	19	2	1	1	0	6	5	3	0	1	0
razbojništvo	3	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0
otimanje stvari	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
otimanje životinje	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
DJELA U VEZI S KMETSKIM OBVEZAMA	22	4	2	4	2	0	1	2	3	3	1
bijeg kmeta	15	2	2	3	1	0	1	1	2	2	1
kršenje kmetske obveze	7	2	0	1	1	0	0	1	1	1	0
neovlašteno držanje kmeta (protivno presudi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTETE	536	48	27	51	65	76	80	56	52	36	45
šteta na stvarima	32	4	2	7	2	6	2	1	2	2	4
šteta na posjedu	141	18	4	13	13	19	24	16	12	13	9
poljska šteta koju su pričinile životinje	233	14	15	16	30	38	33	23	25	14	25
naknadno ukazivanje na krivca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
smetanje posjeda	7	3	0	0	2	1	1	0	0	0	0
neplaćanje najamnine	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno ometanje aktivnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neizvršenje ili nesavjesno izvršenje obveze	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
neovlašteno odbijanje usluge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje uzdržavanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nesavjesno čuvanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno korištenje tuđeg posjeda ili stvari, bez dozvole (često protivno već ranije donesenoj presudi), uzurpacija zemlje	72	4	2	5	13	7	14	12	7	5	3
ubojstvo životinje	34	4	4	4	4	4	3	2	4	1	4
uginuće posuđene životinje	5	0	0	0	0	1	2	1	1	0	0
zadržavanje (uzimanje) životinje koja čini štetu, ili koje je dano na ispašu	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
napad na životinje	8	1	0	3	1	0	0	1	1	1	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1711	1712	1713	1714	1715	1716	1717	1718	1719	1720
<i>Ukupno</i>	2.220	229	171	193	226	263	314	214	217	178	215
POSTUPCI NEDOVRSANI IZ PRAVNIH MOTIVA (NEMA PROTUPRAVNOSTI, NEGATIVNI ISHOD DOKAZNOG POSTUPKA)	29	4	2	4	3	1	4	0	5	2	4
slučajno ranjavanje	8	2	0	1	0	1	0	0	1	1	2
slučajna smrt	13	0	2	2	1	0	3	0	4	0	1
samoozljeđivanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nestanak osobe	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
nedokazano ubojstvo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
samoubojstvo	5	1	0	1	2	0	0	0	0	1	0

Tablica 7. Godišnja distribucija kaznenih postupka po skupinama djela (1751-1760)

Skupina kaznenih djela	Ukupno	Godina									
		1751	1752	1753	1754	1755	1756	1757	1758	1759	1760
<i>Ukupno</i>	2.892	174	198	263	348	276	336	330	285	318	364
Djela protiv života i tijela	1.343	48	67	117	174	140	161	185	136	146	169
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	392	27	31	31	45	47	51	38	39	41	42
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	9	0	1	1	1	0	2	2	0	2	0
Djela iz koristoljublja	276	37	35	26	32	20	23	17	23	27	36
Djela u vezi s kmetskim obvezama	3	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Štete	850	61	62	85	93	66	98	86	84	101	114
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravosti, negativni ishod dokaznog postupka)	19	0	2	2	3	3	1	2	2	1	3

Izvor za tablice 7 i 8: *Lam. Crim. sv. 115-135.*

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1751	1752	1753	1754	1755	1756	1757	1758	1759	1760
<i>Ukupno</i>	2.892	174	198	263	348	276	336	330	285	318	364
poturčenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje crkve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje pružanja pomoći	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
uvreda	294	19	26	24	34	29	37	27	31	33	34
kleveta	71	3	5	2	5	14	12	10	8	7	5
DJELA PROTIV VLASTI I PRAVNOG PORETKA	9	0	1	1	1	0	2	2	0	2	0
povreda službe	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
bijeg pri uhićenju	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
suprotstavljanje vlastima	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje presude o privođenju osuđenika	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
lažno svjedočenje	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
tužba protiv vlasti	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
kršenje presude o izgonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
falsifikat isprave	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	276	37	35	26	32	20	23	17	23	27	36
krađa	243	35	34	25	29	19	22	4	19	26	30
prijevarama	29	2	1	1	2	1	0	13	3	1	5
razbojništvo	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
otimanje stvari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
otimanje životinje	3	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
DJELA U VEZI S KMETSKIM OBVEZAMA	3	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
bijeg kmeta	3	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
kršenje kmetske obveze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno držanje kmeta (protivno presudi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTETE	850	61	62	85	93	66	98	86	84	101	114
šteta na stvarima	22	0	4	2	2	2	3	1	4	4	0
šteta na posjedu	294	31	10	26	31	21	43	23	24	39	46
poljska šteta koju su pričinile životinje	367	22	33	46	42	27	30	36	38	45	48
naknadno ukazivanje na krivca	6	0	2	0	0	0	0	2	0	0	2

Tablica 9. Godišnja distribucija kaznenih postupka po skupinama djela (1791-1800)

Skupina kaznenih djela	Ukupno	Godina									
		1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
<i>Ukupno</i>	4.237	435	445	507	433	353	436	465	366	388	409
Djela protiv života i tijela	1.913	197	187	212	206	162	217	213	173	169	177
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	748	65	69	75	77	52	75	102	72	91	70
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Djela iz koristoljublja	437	49	44	60	45	39	43	46	32	41	38
Djela u vezi s kmetskim obvezama	5	0	2	0	1	0	0	0	0	0	2
Štete	1.120	123	141	154	102	98	101	104	89	87	121
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravnosti, negativni ishod dokaznog postupka)	11	1	2	5	2	1	0	0	0	0	0

Izvor za tablice 9 i 10: *Lam. Crim. sv. 195-215.*

Tablica 10. Godišnja distribucija kaznenih postupka po vrstama djela (1791-1800)

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
<i>Ukupno</i>	4.237	435	445	507	433	353	436	465	366	388	409
DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA	1.913	197	187	212	206	162	217	213	173	169	177
ubojstvo	11	2	1	3	3	0	0	0	0	1	1
naručeno ubojstvo (neizvršeno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nagovaranje na protupravnu radnju, narudžba kaznenog djela	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
čedomorstvo	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
mučenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trovanje	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
fizički napad (ranjavanje)	1.804	175	175	195	193	154	209	203	165	162	173
dvoboj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
izazivanje na dvoboj	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
prijetnja (smrću, premlaćiva- njem, paljenjem kuće)	87	16	9	14	9	7	6	10	8	5	3

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
<i>Ukupno</i>	4.237	435	445	507	433	353	436	465	366	388	409
prijetnja (štetom)	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
silovanje	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
neovlašteno zatvaranje	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
trgovina ljudima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
napad životinje (ugriz psa)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
DJELA PROTIV MORALA, OBIČAJA I LJUDSKOG DOSTOJANSTVA	748	65	69	75	77	52	75	102	72	91	70
bigamija	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
incest	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
ženidbeno obećanje	4	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1
otmica žene	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
otmica djevojke ili djeteta	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
skandalozna praksa	4	0	0	0	2	0	0	1	0	1	0
seksualni napad	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
psovanje	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
igranje karata	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
prijevarama u igri	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
poturčenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje crkve	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
odbijanje pružanja pomoći	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
uvreda	544	44	46	59	51	36	63	79	55	61	50
kleveta	183	17	22	14	22	13	12	20	16	28	19
DJELA PROTIV VLASTI I PRAVNOG PORETKA	3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
povreda službe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bijeg pri uhićenju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suprotstavljanje vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje presude o privođenju osuđenika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lažno svjedočenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tužba protiv vlasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kršenje presude o izgonu	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
falsifikat isprave	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
<i>Ukupno</i>	4.237	435	445	507	433	353	436	465	366	388	409
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	437	49	44	60	45	39	43	46	32	41	38
krađa	399	45	42	55	39	37	36	45	29	38	33
prijevара	22	3	0	3	4	2	2	1	3	1	3
razbojništvo	7	0	0	2	0	0	5	0	0	0	0
otimanje stvari	4	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1
otimanje životinje	5	0	2	0	1	0	0	0	0	1	1
DJELA U VEZI S KMETSKIM OBVEZAMA	5	0	2	0	1	0	0	0	0	0	2
bijeg kmeta	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
kršenje kmetske obveze	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
neovlašteno držanje kmeta (protivno presudi)	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTETE	1.120	123	141	154	102	98	101	104	89	87	121
šteta na stvarima	37	3	3	4	3	3	4	6	0	5	6
šteta na posjedu	420	43	76	54	36	49	44	35	3	36	44
poljska šteta koju su prіčinile životinje	416	57	36	73	43	33	30	42	34	21	47
naknadno ukazivanje na krivca	36	1	0	0	2	0	3	0	29	1	0
smetanje posjeda	10	3	1	2	2	0	0	0	2	0	0
neplaćanje najamnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno ometanje aktivnosti	3	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
neizvršenje ili nesavjesno izvršenje obveze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno odbijanje usluge	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
odbijanje uzdržavanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nesavjesno čuvanje	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno korištenje tuđeg posjeda ili stvari, bez dozvole (često protivno već ranije donesenoj presudi), uzurpacija zemlje	75	7	5	5	8	3	5	9	9	14	10
ubojstvo životinje	91	6	16	12	7	8	10	9	8	6	9
uginuće posuđene životinje	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Godina									
		1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
<i>Ukupno</i>	4.237	435	445	507	433	353	436	465	366	388	409
zadržavanje (uzimanje) životinje koja čini štetu, ili koje je dano na ispašu	3	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
napad na životinje	26	3	4	1	1	1	5	0	4	2	5
POSTUPCI NEDOVRŠENI IZ PRAVNIH MOTIVA (NEMA PROTUPRAVNOSTI, NEGATIVNI ISHOD DOKAZNOG POSTUPKA)	11	1	2	5	2	1	0	0	0	0	0
slučajno ranjavanje	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
slučajna smrt	7	1	1	4	1	0	0	0	0	0	0
samoozljeđivanje	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
nestanak osobe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nedokazano ubojstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
samoubojstvo	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Tablica 11. Skupine djela i mjesečna distribucija kaznenih postupka (1711-1720)

Skupina kaznenih djela	Ukupno	Mjesec											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Ukupno</i>	2.220	205	171	206	201	198	197	208	151	139	175	193	176
%	100	9,23	7,70	9,28	9,05	8,92	8,87	9,37	6,80	6,26	7,88	8,69	7,93
Djela protiv života i tijela	1.043	95	86	90	91	90	102	90	68	78	88	82	83
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	158	17	6	16	10	15	15	19	7	11	13	14	15
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	5	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1
Djela iz koristoljublja	427	48	46	48	41	33	30	42	21	18	34	32	34
Djela u vezi s kmetskim obvezama	22	1	2	0	1	0	2	2	2	1	2	6	3
Štete	536	39	29	50	52	56	47	52	50	31	36	57	37
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravosti, negativni ishod dokaznog postupka)	29	4	2	2	5	4	1	3	2	0	2	1	3

Izvor za tablice 11 i 12: *Lam. Crim.* sv. 57-72.

Tablica 12. Vrsta djela i mjesečna distribucija kaznenih postupka (1711-1720)

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.220	205	171	206	201	198	197	208	151	139	175	193	176
%	100	9,23	7,70	9,28	9,05	8,92	8,87	9,37	6,80	6,26	7,88	8,69	7,93
DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA	1.043	95	86	90	91	90	102	90	68	78	88	82	83
ubojstvo	58	3	6	7	9	3	1	2	4	6	5	5	7
naručeno ubojstvo (neizvršeno)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
nagovaranje na protupravnu radnju, narudžba kaznenog djela	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
čedomorstvo	5	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0
mučenje	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
trovanje	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
fizički napad (ranjavanje)	927	87	75	74	79	83	98	87	59	69	78	65	73
dvoboj	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
izazivanje na dvoboj	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
prijetnja (smrću, premlaćivanjem, paljenjem kuće)	35	5	4	4	0	3	1	1	4	2	4	5	2
prijetnja (štetom)	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
silovanje	4	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0
neovlašteno zatvaranje	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
trgovina ljudima	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
napad životinje (ugriz psa)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DJELA PROTIV MORALA, OBIČAJA I LJUDSKOG DOSTOJANSTVA	158	17	6	16	10	15	15	19	7	11	13	14	15
bigamija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
incest	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
ženidbeno obećanje	5	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0
otmica žene	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.220	205	171	206	201	198	197	208	151	139	175	193	176
otmica djevojke ili djeteta	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
skandalozna praksa	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
seksualni napad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
psovanje	5	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
igranje karata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
prijevarena u igri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
poturčenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje crkve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje pružanja pomoći	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
uvreda	119	15	5	11	7	14	12	10	7	6	12	10	10
kleveta	24	1	0	4	2	0	3	6	0	3	0	3	2
DJELA PROTIV VLASTI I PRAVNOG PORETKA	5	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1
povreda službe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bijeg pri uhićenju	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
suprotstavljanje vlastima	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
nepoštivanje presude o privođenju osuđenika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lažno svjedočenje	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
tužba protiv vlasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kršenje presude o izgonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
falsifikat isprave	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	427	48	46	48	41	33	30	42	21	18	34	32	34
krađa	401	42	43	43	41	33	28	40	19	17	31	31	33
prijevarena	19	5	2	3	0	0	2	1	0	1	3	1	1
razbojništvo	3	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
otimanje stvari	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
otimanje životinje	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.220	205	171	206	201	198	197	208	151	139	175	193	176
DJELA U VEZI S KMETSKIM OBVEZAMA	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
bijeg kmeta	15	1	2	0	1	0	2	2	1	0	0	4	2
kršenje kmetske obveze	7	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	1
neovlašteno držanje kmeta (protivno presudi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTETE	536	39	29	50	52	56	47	52	50	31	36	57	37
šteta na stvarima	32	4	3	2	2	5	3	0	1	2	2	6	2
šteta na posjedu	141	9	9	9	12	14	16	8	21	11	11	10	11
poljska šteta koju su pričinile životinje	233	12	14	24	25	29	22	31	16	8	19	18	15
naknadno ukazivanje na krivca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
smetanje posjeda	7	0	0	1	1	0	0	1	1	2	0	1	0
neplaćanje najamnine	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
neovlašteno ometanje aktivnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neizvršenje ili nesavjesno izvršenje obveze	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
neovlašteno odbijanje usluge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje uzdržavanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nesavjesno čuvanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno korištenje tuđeg posjeda ili stvari, bez dozvole (često protivno već ranije donesenoj presudi), uzurpacija zemlje	72	5	2	4	7	8	2	8	8	4	4	14	6
ubojstvo životinje	34	7	1	8	3	0	3	1	2	1	0	6	2
uginuće posuđene životinje	5	0	0	1	1	0	0	2	1	0	0	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.220	205	171	206	201	198	197	208	151	139	175	193	176
zadržavanje (uzimanje) životinje koja čini štetu, ili koje je dano na ispašu	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
napad na životinje	8	1	0	1	1	0	1	1	0	2	0	1	0
POSTUPCI NEDOVRŠENI IZ PRAVNIH MOTIVA (NEMA PROTUPRAVNO-STI, NEGATIVNI ISHOD DOKAZNOG POSTUPKA)	19	1	1	1	1	1	4	0	1	1	2	4	2
slučajno ranjavanje	8	1	0	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0
slučajna smrt	13	1	2	0	1	0	1	3	1	0	2	1	1
samoozljeđivanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nestanak osobe	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
nedokazano ubojstvo	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
samoubojstvo	5	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2

Tablica 13. Skupine djela i mjesečna distribucija kaznenih postupka (1751-1760)

Skupina kaznenih djela	Ukupno	Mjesec											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Ukupno</i>	2.892	233	249	222	240	286	303	338	211	151	213	211	235
%	100	8,06	8,61	7,68	8,30	9,89	10,48	11,69	7,30	5,22	7,37	7,30	8,13
Djela protiv života i tijela	1.343	113	118	96	101	116	149	159	102	68	117	92	112
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	392	36	30	25	29	31	42	49	28	23	27	30	42
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	9	3	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	2
Djela iz koristoljublja	276	19	27	25	21	24	31	29	16	19	26	21	18
Djela u vezi s kmetskim obvezama	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Štete	850	61	72	74	88	113	76	101	64	40	40	62	59
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravnosti, negativni ishod dokaznog postupka)	19	1	1	1	1	1	4	0	1	1	2	4	2

Izvor za tablice 13 i 14: *Lam. Crim. sv.* 115-135.

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.892	233	249	222	240	286	303	338	211	151	213	211	235
otmica djevojke ili djeteta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
skandalozna praksa	3	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
seksualni napad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
psovanje	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
igranje karata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
prijevvara u igri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
poturčenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje crkve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje pružanja pomoći	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
uvreda	294	30	25	18	23	23	30	39	18	16	22	21	29
kleveta	71	5	3	4	4	6	11	7	5	6	3	7	10
DJELA PROTIV VLASTI I PRAVNOG PORETKA	9	3	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	2
povreda službe	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bijeg pri uhićenju	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
suprotstavljanje vlastima	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje presude o privođenju osuđenika	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
lažno svjedočenje	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
tužba protiv vlasti	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
kršenje presude o izgonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
falsifikat isprave	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	276	19	27	25	21	24	31	29	16	19	26	21	18
krađa	243	18	27	22	20	22	26	25	14	14	24	15	16
prijevvara	29	1	0	3	0	2	4	3	2	5	1	6	2
razbojništvo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
otimanje stvari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
otimanje životinje	3	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	2.892	233	249	222	240	286	303	338	211	151	213	211	235
zadržavanje (uzimanje) životinje koja čini štetu, ili koje je dano na ispašu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
napad na životinje	9	0	0	1	2	0	0	1	1	1	0	0	3
POSTUPCI NEDOVRSĀENI IZ PRAVNIH MOTIVA (NEMA PROTUPRAVNOSTI, NEGATIVNI ISHOD DOKAZNOG POSTUPKA)	19	1	1	1	1	1	4	0	1	1	2	4	2
slučajno ranjavanje	3	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
slučajna smrt	13	1	1	1	0	0	3	0	0	0	1	4	2
samoozljeđivanje	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
nestanak osobe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nedokazano ubojstvo	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
samoubojstvo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Tablica 15. Skupine djela i mjesečna distribucija kaznenih postupka (1791-1800)

Skupina kaznenih djela	Ukupno	Mjesec											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Ukupno</i>	4.237	329	338	343	348	419	395	492	442	267	281	278	305
%	100	7,76	7,98	8,10	8,21	9,89	9,32	11,61	10,43	6,30	6,63	6,56	7,20
Djela protiv života i tijela	1.913	134	153	143	150	202	166	223	200	140	138	137	127
Djela protiv morala, običaja i ljudskog dostojanstva	748	62	53	53	57	66	81	92	77	38	59	40	70
Djela protiv vlasti i pravnog poretka	3	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Djela iz koristoljublja	437	46	39	35	32	37	37	34	43	30	33	30	41
Djela u vezi s kmetskim obvezama	5	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0
Štete	1.120	86	91	111	108	114	108	136	122	58	49	70	67
Postupci nedovršeni iz pravnih motiva (nema protupravnosti, negativni ishod dokaznog postupka)	11	1	1	0	0	0	3	4	0	0	1	1	0

Izvor za tablice 15 i 16: *Lam. Crim.* sv. 195-215.

Tablica 16. Vrsta djela i mjesečna distribucija kaznenih postupka (1791-1800)

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	4.237	329	338	343	348	419	395	492	442	267	281	278	305
%	100	7,76	7,98	8,10	8,21	9,89	9,32	11,61	10,43	6,30	6,63	6,56	7,20
DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA	1.913	134	153	143	150	202	166	223	200	140	138	137	127
ubojstvo	11	1	0	2	2	0	2	0	1	0	1	0	2
naručeno ubojstvo (neizvršeno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nagovaranje na protupravnu radnju, narudžba kaznenog djela	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
čedomorstvo	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
mučenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trovanje	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fizički napad (ranjavanje)	1.804	123	142	132	138	189	156	210	190	136	133	135	120
dvoboj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
izazivanje na dvoboj	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
prijetnja (smrću, premlaćivanjem, paljenjem kuće)	87	10	10	7	8	12	7	12	7	4	3	2	5
prijetnja (štetom)	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
silovanje	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
neovlašteno zatvaranje	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trgovina ljudima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
napad životinje (ugriz psa)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
DJELA PROTIV MORALA, OBIČAJA I LJUDSKOG DOSTOJANSTVA	748	62	53	53	57	66	81	92	77	38	59	40	70
bigamija	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
incest	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
ženidbeno obećanje	4	0	0	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0
otmica žene	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	4.237	329	338	343	348	419	395	492	442	267	281	278	305
otmica djevojke ili djeteta	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
skandalozna praksa	4	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0
seksualni napad	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
psovanje	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
igranje karata	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
prijevarena u igri	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
poturčenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje crkve	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
odbijanje pružanja pomoći	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
uvreda	544	47	41	35	40	43	64	70	66	32	38	26	42
kleveta	183	15	11	14	17	19	14	20	10	6	19	12	26
DJELA PROTIV VLASTI I PRAVNOG PORETKA	3	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
povreda službe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bijeg pri uhićenju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suprotstavljanje vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nepoštivanje presude o privođenju osuđenika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lažno svjedočenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tužba protiv vlasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kršenje presude o izgonu	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
falsifikat isprave	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
DJELA IZ KORISTOLJUBLJA	437	46	39	35	32	37	37	34	43	30	33	30	41
krađa	399	42	35	30	30	31	32	31	42	29	31	30	36
prijevarena	22	1	4	3	1	4	3	2	0	0	1	0	3
razbojništvo	7	1	0	1	0	2	2	1	0	0	0	0	0
otimanje stvari	4	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0
otimanje životinje	5	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	2

Vrsta kaznenog djela	Ukupno	Mjesec											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Ukupno</i>	4.237	329	338	343	348	419	395	492	442	267	281	278	305
DJELA U VEZI S KMETSKIM OBVEZAMA	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
bijeg kmeta	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
kršenje kmetske obveze	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
neovlašteno držanje kmeta (protivno presudi)	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTETE	1.120	86	91	111	108	114	108	136	122	58	49	70	67
šteta na stvarima	37	5	5	2	3	5	4	2	3	0	1	3	4
šteta na posjedu	420	38	30	43	39	31	43	56	47	22	28	24	19
poljska šteta koju su pričinile životinje	416	23	32	46	44	46	34	62	45	18	10	29	27
naknadno ukazivanje na krivca	36	2	2	1	7	4	1	3	6	2	3	3	2
smetanje posjeda	10	2	1	0	1	2	3	0	1	0	0	0	0
neplaćanje najamnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno ometanje aktivnosti	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
neizvršenje ili nesavjesno izvršenje obveze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno odbijanje usluge	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
odbijanje uzdržavanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nesavjesno čuvanje	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neovlašteno korištenje tuđeg posjeda ili stvari, bez dozvole (često protivno već ranije donesenoj presudi), uzurpacija zemlje	75	3	7	10	6	17	8	4	6	4	4	3	3
ubojstvo životinje	91	9	10	7	8	6	10	7	9	8	1	6	10
uginuće posuđene životinje	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

**THE RHYTHM OF CRIME: ANNUAL AND MONTHLY
DISTRIBUTION OF CRIMINAL OFFENCES
IN THE DUBROVNIK REPUBLIC IN THE
EIGHTEENTH CENTURY**

IVANA MRĐEN, ANA PROHASKA AND NENAD VEKARIĆ

Summary

The movement of criminality in the Dubrovnik Republic of the eighteenth century exhibits a very strong correlation between crime and social situation. The period of crisis (first quarter of the eighteenth century) witnessed a rise in criminal offences (murders, thefts) whereas the period marked by positive expectation saw a drop. During crisis, however, minor cases of violence were not even brought to court, contrary to the practice witnessed after the crisis. Thus underlying these movements was a paradox: in the period of positive expectation the number of victims with fatal consequences dropped, but the overall crime rate increased.

Climate conditions and economic orientation of the population, coupled with the system of customs and habits established down to the family as a nuclear social unit ('way of life'), had their impact on the rhythm of crime. Seasonal distribution of some premeditated criminal offences may be accounted by the 'favourable' crime conditions (e.g. increase of thefts in winter season), while the bulk of the offences committed in emotionally charged situations (e.g. physical violence, verbal abuse) depended on the frequency of contacts as sources of conflict. Therefore the number of such crimes tended to drop in the season of intensive farming (September), and increased during idle season (July).